

GEMEENTE DELFT	
- 3 NOV 2006	
Afd. <i>SRIF</i>	Par:

Rapport

uitgebracht aan de gemeente Delft

Rekening en verantwoording vergoeding
raadfracties 2005

Aan de raad van de gemeente Delft
t.a.v. de raadsgriffier, mevrouw drs. Y. van Delft
Postbus 78
2600 ME DELFT

Datum
1 november 2006

Behandeld door

Ons kenmerk
06R2338/JB/5501-
3110788200
Uw kenmerk

Onderwerp
Rapport rekening en verantwoording vergoeding raadsfracties 2005

Geachte raad,

Ingevolge uw opdracht tot controle "Vergoeding Raadsfracties 2005" ontvangt u hierbij ons rapport van bevindingen.

Wij hanteren in het rapport de volgende indeling:

1. Inleiding
2. Opdracht
3. Toetsingskader
4. Aandachtspunten
5. Bevindingen bestedingen fractievergoedingen
6. Hoogte vergoedingen
7. Toegestane hoogte reserves
8. Samenvattend

1. Inleiding

De politieke partijen die zijn vertegenwoordigd in de gemeenteraad krijgen jaarlijks een vergoeding voor de fractiekosten. De basis voor deze vergoeding wordt gevormd door de "Verordening op de ambtelijke bijstand en de fractieondersteuning 2002" (hierna: de verordening). De vergoeding is bestemd als tegemoetkoming in de kosten van het functioneren van de in totaal 11 fracties.

2. Opdracht

In artikel 11 lid 1 van de verordening is bepaald dat binnen drie maanden na afloop van het kalenderjaar elke fractie aan de raad rekening en verantwoording aflegt over de besteding van de vergoeding, onder overlegging van een verslag.

In artikel 11 lid 2 van de verordening is vervolgens bepaald dat controle van het verslag plaatsvindt door de accountant, belast met de controle van de jaarrekening.

Conform de verordening brengen wij over de bevindingen van onze controle advies uit aan de raad. Dit doen wij door middel van een rapport van bevindingen. Wij hebben afgezien van het afgeven van een accountantsverklaring per fractieverantwoording. Dit is door ons vooraf besproken met de raadsgriffier. De reden is enerzijds dat er sprake is van qua omvang relatief beperkte bedragen. Het totaal aan fractievergoedingen 2005 voor de 11 fracties bedraagt € 54.161,21. De controlekosten voor het afgeven van 11 accountantsverklaringen staan dan in geen verhouding tot het te controleren bedrag. Anderzijds is de reden dat een goedkeurende accountantsverklaring meestal niet kan worden afgegeven doordat er sprake is van 11 fracties met ieder slechts een beperkte mate van administratieve organisatie met daarin opgenomen maatregelen van interne controle.

Inherent aan de controle van de uitgaven fractievergoedingen is dat onze bevindingen betrekking kunnen hebben op geringe bedragen.

Ter onderbouwing van de door de fracties ingediende verslagen hebben wij de aan deze verslagen onderliggende documentatie van iedere fractie ontvangen. Niet in alle gevallen was deze documentatie volledig c.q. toereikend. Wij hebben daartoe via de raadsgriffier het verzoek gedaan om de ontbrekende informatie alsnog aan te leveren. Op dit verzoek is niet door alle fracties gereageerd. Hierdoor konden wij voor een aantal uitgaven niet tot een oordeel komen. Waar dit van toepassing was vermelden wij dit in ons rapport.

3. Toetsingskader

De "Verordening op de ambtelijke bijstand en de fractieondersteuning 2002" van de gemeente Delft die is vastgesteld op 14 mei 2002 en met ingang van 7 maart 2002 in werking getreden, vormt het toetsingskader voor de controle van de verslagen van de raadsfracties.

De aard en diepgang van de door de accountant te verrichten controle staat niet toegelicht in de verordening. Om deze reden gaan wij er vanuit dat naast het wettelijk kader alle in de verordening opgenomen normen met betrekking tot de te controleren verantwoordingen het kader vormen voor onze controle.

In artikel 7 van de verordening is geregeld op welke bedragen de fracties recht hebben. In artikel 8 is geregeld waarvoor de bedragen mogen worden aangewend. In de toelichting op artikel 8 staat dat de fracties grotendeels de vrijheid wordt gelaten wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning. Minimumvoorwaarde is wel dat de bijdrage besteed wordt aan werkzaamheden die verband houden met het functioneren van de fractie. De verordening noemt in dit verband het versterken door fracties van hun volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende taak.

Door deze "vrijheid" kan er de situatie ontstaan dat op basis van interpretatieverschillen niet duidelijk is of is voldaan aan de genoemde minimumvoorwaarde. Het is aan de raad zelf om bij onduidelijkheden een standpunt in te nemen. Immers, de raad heeft zelf de verordening opgesteld en kan bij onduidelijkheden zelf aangeven of uitgaven aanvaardbaar zijn of niet. Uitgaven waar dit speelt zullen wij in dit rapport vermelden.

De meeste fracties verrichten diverse kleinere uitgaven waarbij het toetsen aan artikel 8 van de verordening nauwelijks mogelijk is, omdat onduidelijk is of dergelijke kosten het functioneren van de fractie ten goede komen. Deze kosten zijn het best te omschrijven als representatiekosten. Hieronder vallen bijvoorbeeld etentjes, maar ook giften. Giften zijn niet toegestaan. Echter, het begrip gift staat niet nader omschreven. De meeste fracties geven giften, bijvoorbeeld bloemen, waardbonnen, maar ook geld. Het gaat meestal om relatief kleine uitgaven. Desondanks kunnen deze uitgaven toch strijdig zijn met de verordening.

Om controle mogelijk te maken en te voorkomen dat discussie kan ontstaan over kleine uitgaven, adviseren wij om een norm vast te stellen voor kleinere uitgaven met het karakter van representatie. Bij andere gemeenten zijn wij bijvoorbeeld tegengekomen dat representatiekosten niet meer dan 10 % van de jaarlijkse fractievergoeding mogen bedragen. In dit rapport beperken wij ons tot uitgaven die substantieel zijn en waarbij niet duidelijk is of deze uitgaven in overeenstemming zijn met de verordening. Wij beschouwen representatiekosten die hoger zijn dan tien procent van de fractievergoeding als substantieel. Vanzelfsprekend kunt u deze norm bijstellen.

Wij adviseren verder bij de verantwoording van dergelijke uitgaven een standaardformulier te hanteren, waarop ingevuld wordt in het kader waarvan de kosten zijn gemaakt, de datum waarop de kosten zijn gemaakt, het betreffende bedrag en de ondertekening door een daartoe aangewezen fractielid. Een dergelijk formulier kan vanzelfsprekend ook bij andere uitgaven worden gebruikt. Op deze wijze kan eenvoudig gecontroleerd worden of bedragen terecht ten laste van de fractievergoeding worden gebracht.

4. Aandachtspunten

Op deze plaats gaan wij kort in op diverse aandachtspunten die van invloed zijn geweest op de voortgang van de controle, maar die verder geen gevolgen hebben gehad op de bevindingen over de besteding van de fractievergoedingen of de hoogte van de uit overschotten op de fractievergoedingen gevormde reserves per fractie.

4.1. Tijdigheid indienen verslag

In artikel 11 lid 1 van de verordening is bepaald dat binnen drie maanden na afloop van het kalenderjaar elke fractie aan de raad rekening en verantwoording aflegt over de besteding van de vergoeding, onder overlegging van een verslag. Aan deze voorwaarde is door diverse fracties niet tijdig voldaan.

4.2. Vorm van het verslag

In de verordening is geen model voorgeschreven voor de jaarlijkse rekening en verantwoording van de fractievergoeding. Wij adviseren om een vast model in de toekomst te hanteren in het kader van vergelijkbaarheid en toetsbaarheid.

4.3. Verklaring van de fractie over juistheid van de overgelegde gegevens

Bij het afleggen van verantwoording door fracties is het aan te bevelen om het verantwoordingsverslag te laten voorzien door een verklaring van de fractie over de juistheid van de overgelegde gegevens. Deze verklaring wordt bij voorkeur ondertekend door de fractievoorzitter en zo mogelijk een fractielid. Bij gemeenten komt een dergelijke bepaling in de verordening vaak voor. In de gemeente Delft is een dergelijke bepaling niet opgenomen. Overigens wordt de verantwoording door een aantal fracties toch ondertekend.

4.4. Kwaliteit onderliggende documentatie

De uitgaven controleren wij onder andere door vast te stellen of betalingen daadwerkelijk zijn verricht. Wij constateerden dat niet alle fracties een eigen bankrekening hebben. Bij diverse fracties worden de fractievergoedingen overgemaakt naar de privé-bankrekeningen van de fractieleden zelf en worden de betalingen verricht via deze privé-bankrekeningen. Het gevolg is dat privé-inkomsten en privé-uitgaven vermengd zijn met inkomsten en uitgaven van de fractie en dat ook de opgebouwde reserves onderdeel zijn van het saldo van de betreffende privé-bankrekeningen. Wanneer gebruik is gemaakt van privé-bankrekeningen hebben wij afgezien van controle van de daadwerkelijke betalingen. Wij gaan er vanuit dat dit niet onder de opdracht van de controle van de fractievergoedingen valt. Wij adviseren een bankrekening per fractie te openen, zodat bij volgende controles alle ontvangsten en betalingen via deze bankrekeningen gecontroleerd kunnen worden en tevens de opgebouwde reserve kan worden afgestemd met het saldo van de bankrekening.

5. Bevindingen bestedingen fractievergoedingen

Aan ons zijn de verslagen en de onderbouwingen (facturen, e.d.) van de verantwoorde uitgaven overhandigd. Met behulp hiervan hebben wij de rechtmatigheid van de uitgaven in het algemeen kunnen vaststellen. Voor een aantal uitgaven geldt echter dat er sprake is van onzekerheid over de rechtmatigheid. In deze paragraaf geven wij onze bevindingen hiervan weer.

5.1. Verslag, controle en vaststelling

In het volgende overzicht hebben wij de hoogte van de gespaarde overschotten fractievergoedingen 2004 en 2005, de vergoedingen fractievergoeding 2005, de vergoedingen secundaire voorzieningen 2005 en de bestedingen 2005 opgenomen. De cijfers met betrekking tot de gespaarde overschotten tot en met 2004 zijn aangeleverd door de raadsgriffie. De cijfers met betrekking tot fracties.

Fractie	Aantal fractieleiden	Reserve ultimo 2004	Fractie-vergoeding	Secundaire voorzieningen	Uitgaven	Afrekening 2003	Reserve ultimo 2005	50 % fractie-vergoeding
PvdA	7	9.262,58	9.072,31	879,06	6.928,44		12.285,51	4.536,16
CDA	6	6.450,65	7.931,48	753,48	13.061,64		2.073,97	3.965,74
VVD	5	5.872,65	6.790,65	627,9	7.054,86		6.236,34	3.395,33
Leefbaar Delft	5	0	6.790,65	627,9	5.615,68	-1.802,87	0,00	3.395,33
Groen Links	4	570,33	5.649,82	502,32	6.657,69		64,78	2.824,91
STIP	3	0	4.508,99	376,74	3.381,27		1.504,46	2.254,50
Stadsbelang	3	2.938,80	4.508,99	376,74	6.027,75		1.796,78	2.254,50
D'66	1	325,86	2.227,33	125,58	620	-313,74	1.745,03	1.113,67
Chr.Unie/SGP	1	1.813,73	2.227,33	125,58	1.807,63		2.359,01	1.113,67
SP	1	484,79	2.227,33	125,58	1.964,00		873,70	1.113,67
Kroon	1	2.191,16	2.227,33	125,58	816,07	-270,63	3.457,37	1.113,67

5.2. Bevindingen algemeen

5.2.1. Scholingsactiviteiten

Met betrekking tot scholingsactiviteiten kunnen onduidelijkheden ontstaan wanneer deze nu wel of niet ten laste van de fractievergoeding mogen worden gebracht. Een belangrijke reden hiervoor is dat in Delft nog een aparte verordening geldt op basis waarvan vergoedingen voor scholingsactiviteiten worden verstrekt. Tevens ontvangen raadsleden ook vergoedingen op grond van artikel 99 van de gemeentewet. Scholingsactiviteiten om het raadslidmaatschap op goede wijze te kunnen vervullen mogen ten laste van het budget "Secundaire voorzieningen" worden gebracht. Deze uitgaven hoeven conform de betreffende verordening niet door een accountant gecontroleerd te worden. Er worden door diverse fracties uitgaven voor scholingsactiviteiten ten laste van de vergoeding fractieondersteuning gebracht. Omdat hiervoor al een apart budget is en ook in de gemeentewet e.e.a. is geregeld is onduidelijk of en welke scholingsactiviteiten ten laste van de vergoeding fractieondersteuning gebracht mogen worden.

In de gemeente Delft zijn de vergoedingen op grond van de "Verordening op de ambtelijke bijstand en de fractieondersteuning 2002" en de "Verordening secundaire voorzieningen" per fractie samengevoegd en uitbetaald. In de verantwoordingen van de fracties zijn de uitgaven en ook de saldi niet gesplitst en is geen aparte opgave gemaakt van de bestedingen in het kader van de "Verordening secundaire voorzieningen". Wij adviseren u vanaf 2006 de inkomsten en uitgaven per verordening te splitsen.

5.2.2. Investerings

Het is mogelijk dat een fractie een aanschaf verricht die langer dan een jaar meegaat. Als voorbeeld noemen wij een computer. Spelregels over hoe dergelijke uitgaven dienen te worden verantwoord ontbreken in de verordening. Het gevolg is dat hier per fractie verschillend mee om wordt gegaan. Het komt voor dat een fractie de uitgave in één keer ten laste van het jaarbudget brengt. Het komt echter ook voor dat er wordt afgeschreven. Daarnaast kan de situatie ontstaan dat een aanschaf wordt verricht in bijvoorbeeld het jaar voor de verkiezingen. Onduidelijk is wat er dan met de aanschaffingen moet gebeuren na verkiezingen en een fractie niet terugkeert. Wij adviseren u in de verordening voor dergelijke uitgaven nadere spelregels op te nemen.

5.3. Bevindingen per fractie

5.3.1. CDA-fractie

1. Het CDA verantwoord een bedrag ad € 2.451,88. Als onderbouwing heeft het CDA twee facturen geleverd (€ 742,85 en € 966,18). Per saldo ontbreken facturen ter hoogte van € 742,85.

2. In de verantwoording is een bedrag ad € 700,00 opgenomen met als omschrijving vrijwillersvergoeding fractiesecretaris en een bedrag ad € 65,92 met als omschrijving bijdrage giropas. Er zijn geen onderliggende stukken ontvangen op basis waarvan deze bedragen gecontroleerd kunnen worden.
3. Het CDA heeft een bedrag ad € 3.613,98 verantwoord betreffende kosten training, coaching en advies conferentie armoede 21 mei 2005. Van deze kosten hebben wij alleen een kopie-factuur.
4. Het CDA heeft een bedrag ad € 2.950,06 verantwoord in verband met een tweetal studiebijeenkomsten raadsfractie (€ 989,13 en € 1.960,93). Eén van deze bijeenkomsten heeft betrekking op augustus 2004. Hiervoor is in november 2004 een factuur ontvangen ad € 989,13. Dit bedrag had in 2004 betaald en verantwoord dienen te zijn. Wij hebben niet vastgesteld of dit bedrag tevens in 2004 is verantwoord.

Met betrekking tot de punten 2, 3 en 4 is door ons via de raadsgriffie om aanvullende informatie gevraagd. Het CDA heeft hierop nog niet gereageerd.

5.3.3. Leefbaar Delft-fractie

1. Leefbaar Delft heeft een bedrag verantwoord ad € 567,63. De fractie heeft verklaard dat deze kosten zijn gemaakt voor een advocaat in verband met een kort geding aangespannen door wethouder Baljé, waarin rectificatie werd vereist van een publicatie van Leefbaar Delft in één van de Delftse Media. De fractie is van mening dat deze kosten uit de fractievergoeding gedekt mogen worden. Zoals eerder aangegeven in dit rapport vermelden wij kosten in dit rapport wanneer ons niet duidelijk is of kosten ten laste van de fractievergoeding mogen worden gebracht. Voor deze kosten is dat ons onvoldoende duidelijk.

5.3.4. Groen Links-fractie

1. Groen Links geeft jaarlijks een bedrag uit aan kosten voor een fractiemedewerker dat hoger ligt dan de totale jaarlijkse bijdrage fractieondersteuning. Hierdoor is er jaarlijks een tekort dat wordt aangevuld vanuit andere bronnen. Vanuit efficiency-overwegingen is het niet noodzakelijk om de overige uitgaven dan nog te controleren. Immers, alleen deze kosten zijn al hoger dan de totale fractievergoeding. Onze bevindingen omtrent de overige uitgaven hebben wij daarom achterwege gelaten.

5.3.6. Sp-fractie

De fractiebudgetten worden in de SP beheerd door de landelijke partij. Jaarlijks verstrekt de landelijke partij een bestedingsverslag aan de SP-raadsfractie in de gemeente Delft.

Hoewel er vanuit beheer oogpunt een aantal voordelen aan deze werkwijze zijn verbonden is een nadeel dat niet voor alle kosten duidelijk is welke prestatie nu feitelijk is geleverd voor de lokale fracties. De fractie Delft heeft in totaal € 1.500,00 aan kosten doorberekend gekregen vanuit de landelijke SP. Hiervoor is achteraf op ons verzoek wel een toelichting gegeven.

In de toekomst zal dit veranderen omdat de SP fractie Delft haar eigen financiële zaken zal gaan bijhouden en verantwoorden naar zowel de gemeente als naar de landelijke en lokale SP.

5.3.7. Fractie Kroon

De kosten van de fractie Kroon bestaan voornamelijk uit afschrijvingskosten computer, monitor, printer en een fiets. Tevens worden de abonnementskosten van een mobiele telefoon voor honderd procent verantwoord en de kosten van een vaste aansluiting (voor zes maanden). Investerings in computers, fiets e.d. hebben wij al eerder in dit rapport behandeld.

Wij wijzen er op dat er bij aangeschafte zaken als een computer, fiets, monitor, maar ook bij uitgaven voor abonnementskosten telefoon sprake kan zijn van fiscale consequenties. Dit kan met name het geval zijn wanneer voor de kosten het onderscheid tussen zakelijk en privé niet duidelijk is. Bij een éénmansfractie zal hier voldoende aandacht voor dienen te zijn, omdat het onderscheid lastiger is vast te stellen.

6. Bijdragen

Om de juistheid en volledigheid van de bijdrage vast te stellen hebben wij een controle uitgevoerd door de vaste vergoeding en het aantal zetels per fractie te vermenigvuldigen met de tarieven die per zetel respectievelijk per fractie in de verordening zijn vastgesteld. Bij deze controle zijn geen afwijkingen geconstateerd.

7. Toegestane hoogte reserves

In artikel 12 lid 1 is bepaald dat de fractie die de bijdrage voor fractieondersteuning niet of slechts gedeeltelijk heeft besteed, maximaal 50 procent van de fractievergoeding mag sparen. Het meerdere niet bestede geld dient te worden teruggestort in de gemeentekas. Concreet betekent dit dat de fractie een reserve kan opbouwen tot maximaal 50 procent van de jaarlijkse vergoeding. Onduidelijk is of dit in het verleden ook zo is uitgelegd. De reserves van diverse fracties zijn hoger dan 50 procent van de fractievergoeding (zie tabel paragraaf 5.1.). Over de juistheid van deze saldi kunnen wij overigens geen uitspraak doen, aangezien de reserveposities over voorgaande jaren niet aan accountantscontrole zijn onderworpen geweest. De raadsgriffie heeft de saldi op basis van de dossiers van voorgaande jaren berekend. Deze saldi hebben wij in de tabel in paragraaf 5.1. opgenomen.

9

1 november 2006

06R2338

Voor een aantal fracties geldt dat de reserve ultimo 2005 hoger is dan de fractievergoeding 2005. Dit was voor een aantal fracties ook het geval ultimo 2004.

Ultimo 2004 was het saldo bij de fracties PvdA, CDA, VVD, Stadsbelang, ChristenUnie/SGP en Kroon hoger dan 50 procent. Ultimo 2005 was het saldo bij PvdA, VVD, D'66, ChristenUnie/SGP en Kroon hoger dan 50 procent.

In de saldi zijn tevens de vergoedingen secundaire voorzieningen meegesaldeerd.

8. Samenvattend

Om controle in de toekomst beter mogelijk te maken zijn een aantal zaken van belang. In de eerste plaats adviseren wij een uniform verslaggevingsformulier te ontwikkelen. Het is wenselijk dit formulier te laten ondertekenen door de fractie en op dit formulier tevens de afrekening met het gespaarde saldo tot maximaal 50 procent van de fractievergoeding op te nemen. In de tweede plaats adviseren wij dat voor alle fracties een bankrekening wordt geopend en dat bij controle inzage wordt gegeven in alle bankafschriften. In de derde plaats is het noodzakelijk om de vergoedingen en uitgaven fractieondersteuning en secundaire voorzieningen voortaan te splitsen. Verder adviseren wij in de verordening in te gaan op de vraag welke scholingsactiviteiten gedekt mogen worden uit de fractievergoeding en hoe omgegaan dient te worden met aanschaffingen die langer dan een jaar mee gaan.

Als laatste punt adviseren wij om het spaarsaldo ter hoogte van maximaal 50 procent van de vergoeding jaarlijks af te rekenen na afronding van de accountantscontrole en behandeling van de bevindingen door de raad.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn uiteraard graag tot een nadere toelichting bereid.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.
voor deze:

D. Vermaas RA